మోడల్ పేపర్ - II

ప్రథమ భాష తెలుగు పేపర్-1

సమయం: గం.2:45 ని మార్కులు: 40

పార్ట్ - A & B

పార్ట్ - A

I అవగాహన - ప్రతిస్పందన 12 మా

1 అ) ఈ క్రింది పద్యాలలో ఒకదానికి ప్రతి పదార్థం రాయండి 1×4=4 మా

అ. సురుచిరతారకా కుసుమ శోభి నభోంగణభూమి ఁగాలమ
న్గరువవపుసూత్రధారి జతనంబున దిక్పతి కోటి ముందటన్
నరముగా నటింప ఁగ నిశాసతి కెత్తిన క్రొత్తతో ఘుఁబెం
దెరయన నొప్పె సాంధ్యనవదీధితి పశ్చిమ దిక్తటంబునన్.

(లేదా)

ఆ నీరము తప్తలోహమున నిల్చి యనామకమైన నశించు నో
నీరము ముత్యనుట్లు నళినీదళ సంస్థితమై తనర్చునా
నీరమె శుక్తిలోఁ బడి మణిత్వము గాంచు సమంచిత ప్రభన్
పౌరుష వస్తులిట్లుదమ మధ్యమ నుత్తము గాల్చు వారికిన్

2. ఆ) కింది పద్యాలలో ఒక దానిని పూరించి భావాన్ని రాయండి 1×4=4 మా

అ. ఆ-యేమొ? యొక ....
....
....
.... యౌద్ధత్య మోర్వన్ జుమీ''

(లేదా)

ఆ. అనపుడు నల్లనవ్వి ....
....
....
.... యభీప్సితాన్నముల్''

ఇ) కింది పరిచిత గద్యాన్ని చదివి, ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి. 4 × 1 = 4 మా

మనదేశంలో వృక్ష సంపద, పక్షిసంపద ఎక్కువ. కాని మనకు వీటిని గురించి తెలియజేసే మంచి పుస్తకాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. పూర్వకాలంలో సమాచారాన్ని చేరవేయడానికి పావురాలను ఉపయోగించేవారు. పావురాల పుట్టుకకూ, వాటి జీవన వివరాలకు సంబంధించిన కథనాలతో కూడిన పుస్తకం 'చిత్రగ్రీవం'. ఇది పిల్లల కోసం రాసిన

పుస్తకం. అయినా దీనికి ప్రకృతి పరిశీలకులను కూడా సంతోషపెట్టగల శక్తి ఉంది.

ప్రశ్నలు

3. పిల్లల కోసం రాసిన పుస్తకం ఏది ?
4. మనదేశంలో ఏయే సంపదలెక్కువ?
5. సమాచార సాధనం ఏది?
6. పిల్లలతో పాటు ఎవరిని 'ఈ పుస్తకం' సంతోషపెడుతుంది?

II స్వీయరచన 18 మా

ఈ కింది ప్రశ్నలకు నాలుగైదు వాక్యాల్లో సమాధానాలు రాయండి. 4 × 2 = 8 మా

7. గోరంత దీపాలు పాఠ్యభాగ రచయిత పులికంటి కృష్ణారెడ్డి గారి గురించి వ్రాయండి.
8. సముద్ర లంఘనం పాఠ్యభాగ నేపథ్యాన్ని రాయండి.
9. ''అర్థములు నిత్యములు కావు, యవ్వనము ఝరీవేగతుల్యము'' వీటి గురించి మీకు ఏమి అర్థమైంది?
10. 'అతిథి దేవోభవ' అనే భారతీయ సంప్రదాయాన్ని కవి ఎలా వర్ణించాడు.

ఉ. కింది ప్రశ్నలకు 10, 12 వాక్యాలలో జవాబులు రాయండి. 2 × 5 = 10 మా

11. రాత్రి అనే ఆలోచన రానీయక, చీకటి అనే పేరును విననీయక ఆనంద తరంగంలా విస్తరించిన వెన్నెల విజృంభణను మీ సొంతమాటల్లో రాయండి.

(లేదా)

మానవ చరిత్రలో అన్నీ గొప్పరోజులే, అన్నీ పర్వదినాలే అని చెప్పిన కవి భావనను 'మాణిక్యవీణ' పాఠమాధారముగా వివరించండి.

12. స్త్రీలను చరిత్ర నిర్మాతలుగా పేర్కొంటూ స్త్రీవాద రచయితులు చేసిన ప్రయత్నం ఎలా రూపుదాల్చుకుందో వివరించండి.

(లేదా)

కోట్లాది ప్రజల ఆశల, ఆశయాల నవ్యాంధ్ర రాజధాని అమరావతి వైభవాన్ని మీ సొంత మాటల్లో రాయండి.

పార్ట్ - B

సమయం: 30 ని మార్కులు: 10

III భాషాంశాలు (పద జాలం - వ్యారణాంశాలు)

ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు గుర్తించి వాటికెదురుగా ఇవ్వబడిన కుండలీకరణాలలో సమాధానపు అంకెను వేయండి. 20 × 1/2 = 10 మా

1. మార్చి నెలలో విద్యార్థులంతా పరీక్షలకు <u>ఆయత్తం</u> అవుతారు - గీత గీసిన పదానికి అర్థం గుర్తించండి ( )
   1. రాయడం 2. వెళ్ళడం 3. చదవడం 4. సిద్ధం

2. అనుభూతికి పరాకాష్ట సంతృప్తి - గీత గీసిన పదానికి అర్థం ( )
   1. అతిశయం 2. ఆనందం 3. మేలు 4. ఔన్నత్యం

3. పూజకు తగిన నీరు - వ్యుత్పత్త్యర్థము గుర్తించండి ( )
   1. పాద్యం 2. అర్ఘ్యం 3. మడి నీరు 4. పూజనీరు.

4. వంద సంవత్సరాల కాలం - దీనికి వ్యుత్పత్త్యర్థము ఏది ( )
   1. శతాబ్దం 2. దశాబ్దం 3. సహస్రాబ్దం 4. అశీతి

5. స్త్రీలను గౌరవించడం మన సాంప్రదాయం - గీత గీసిన పదానికి వికృతి ( )
   1. మహిళ 2. ఇంతి 3. ఆలు 4. పడతి

6. తెలుగు ఇటాలియన్ ఆఫ్ ద ఈస్టు - గీత గీసిన పదానికి ప్రకృతి పదం ( )
   1. తెనుగు 2. తెలుంగు 3. త్రిలింగ 4. ఆంధ్రము.

7. పారావారం తుపాను రాకతో ఉవ్వెత్తున పొంగుతోంది. - పర్యాయపదం గుర్తించండి ( )
   1. అంబుధి నది 2. కడలి ఉదధి 3. సరోవరం, వసనం 4. ధరాధరం, వాలం.

8. మనదేశంలో గంగానది, యమునా తరంగిణి పుణ్యనదులు - గుర్తించుట ( )
   1. జలధి 2. సముద్రల 3. పారావారం 4. స్రవంతి

9. మంచి సంతానం కొబ్బరిపండు లా ప్రయోజనం గీత గీసిన పదాలకు నానార్థం ( )
   1. నారికేళం 2. ఫలం 3. ఫలితం 4. పుత్రుడు.

10. ఇది పార్వతీ దేవి వెలుగు అని నమ్ముతున్నా – నానార్థపదం ( )

1. గొరిజ 2. వాణి 3. లక్ష్మి 4. ప్రభ

11. జగన్నాధుని దయతో ప్రపంచం నడుస్తోంది – గీత గీసిన పదాన్ని విడదీయండి ( )

1. జగ+నాధుడు 2. జగన్ + నాధుడు 3. జగము+నాధుడు 4. జగల్+నాధుడు

12. మండు+ఎండ సంధి చేయగా – గుర్తించండి ( )

1. మండెండ 2. మడుటెండ 3. మండెయెండ 4. మండుయెండ

13. దినము దినము పాఠశాలకు వెళ్ళాలి. సమాసపదం ( )

1. అనుదినము 2. దినదినాలు 3. ప్రతి దినము 4. రేపటి దినము

14. ద్విగు సమాసానికి ఉదాహరణ ( )

1. సూర్య చంద్రుడు 2. కార్యభారము 3. మహిత గాథ 4. నలుదెసలు.

15. ఆ తోరణం శత్రువుతో రణానికి కారణమైంది – అలంకారాన్ని గుర్తించుట ( )

1. లాటాను ప్రాస 2. వృత్త్యాను ప్రాస 3. యమకము 4. అంత్యానుప్రాస

16. విషయాన్ని ఉన్నదాని కంటే ఎక్కువ చేసి చెప్పే అలంకారం ( )

1. ఉపమాలంకారం 2. ఉత్ప్రేక్షాలంకారము 3. అతిశయోక్తి 4. రూపకాలంకారము

17. సభరనమయవ గణాలు గల పద్యపాదము ( )

1. ఉత్పలమాల 2. చంపకమాల 3. శార్ధూలం 4. మత్తేభం

18. మా సర్ధారుడు తొందరన్‌బడి యసన్మార్గంబునన్ బోయె, నీ – ఏ పద్యపాదం ( )

1. ఉత్పలమాల 2. మత్తేభము 3. చంపకమాల 4. శార్ధూలము

19. అనుచున్ బేవుఱు మీఱు కన్నుగవతో నాస్పంది తోష్టంబుతో..... అలంకారం ( )

1. రూపకం 2. యమకము 3. స్వభావోక్తి 4. అతిశయోక్తి

20. వీనిలో 14వ అక్షరం యతిస్థానం గల వృత్త పద్యం ఏది ( )

1. మత్తేభం 2. శార్దూలం 3. చంపక మాల 4. ఉత్పలమాల